

Trumgräshoppa

Psophus stridulus

Trumgräshoppa har blivit alltmer sällsynt i Sverige. Den har höga krav på sin livsmiljö och kan ses som en indikator på gynnsam miljö för värmekrävande arter i torra betesmarker. Trumgräshoppa är rödlistad som "starkt hotad" (EN) och antalet lokaler har minskat med 70 procent under de senaste decennierna. I Blekinge förekommer den på ett fåtal platser. Igenväxning eller för hårt bete är några orsaker till att arten har minskat i utbredning och antal.

Beskrivning

Honan är 26–40 mm lång, medan hanen inte blir längre än 23–25 mm. Hanen är mörkt brun eller nästan helt svart, medan honan är ljusare, grå eller rödaktigt ljusbrun. De fullvuxna hanarna har ett karakteristiskt smattrande vingljud som framkallas under flykten och tegelröda flygvingar, vilket gör att man lätt kan identifiera dem under parningsperioden.

Fortplantningen sker under juli-september. I månadskiftet maj-juni kläcks äggen och en 3-4 mm lång nymf kommer ut. Nymferna liknar de vuxna insekterna, förutom att vingarna inte är fullt utvecklade. Nymfen ömsar skinn fyra gånger och i mitten av juli är den fullt utvecklad. Födan är blad från olika örter, och trumgräshoppa tycks inte vara specialiserad på någon särskild växtart.

Vad är Åtgärdsprogram för hotade arter?

Nära 2000 arter, cirka fem procent av Sveriges djur, växter och svampar är så hotade att de riskerar att dö ut. Huvudorsaken till att dessa arter är hotade är att deras livsmiljöer försvunnit, främst på grund av ändrad markanvändning. Vissa marker nyttjas idag hårdare än förr, andra nyttjas inte alls och växer igen.

Naturvårdsverket och Länsstyrelserna gör därför en satsning på att ta fram nationella åtgärdsprogram för hotade arter och livsmiljöer (ÅGP). Satsningen, som omfattar drygt 200 program och berör cirka 400 arter, är en del av arbetet för att klara riksdagens miljökvalitetsmål, i första hand Ett rikt odlingslandskap, Myllrande våtmarker, Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

Kontaktuppgifter

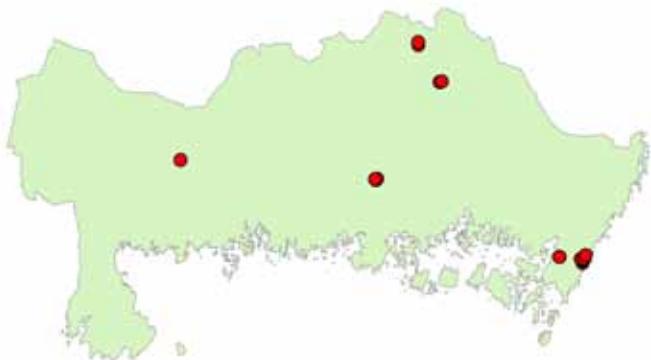
Länsstyrelsen i Blekinge
371 86 Karlskrona
Telefon 010-22 40 000
www.lansstyrelsen.se/blekinge

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Utbredning

Trumgräshoppan förekommer i Dalsland, Uppland, Södermanland, Östergötland, Västergötland, Småland och Blekinge samt på Öland och Gotland. Totalt finns drygt 50 platser i landet där arten lever, i Blekinge finns ca åtta av dem. Antalet kända lokaler har minskat med 70 % under 1900-talet.

Utbredning av trumgräshoppa i Blekinge.

Livsmiljö

Totalt sett har trumgräshoppans livsmiljö en stor spännvidd i landet, allt ifrån öländska alvarmarker till relativt frodiga småländska torrängar. Den föredrar en varm livsmiljö, och framför allt hävdade torrbackar med stark solexponering, vilka har minskat i antal på grund av ett förändrat och intensifierat jordbruk i Sverige. Trumgräshoppan kan även finnas längs skogsbryn och sydvända vägkanter med tunnare växtlager.

Förekomsterna ligger ofta i söderläge och har torr hedartad vegetation med ljung, mattor av gråfibbla och klipphällar eller stenig mark. Markerna ska vara öppna, men bör helst innehålla buskar och träd, som ger lä och varma gläntor. Buskar och örnbräken kan användas som skydd under natten och vid kyligare väder. Stark vind påverkar spelflygsaktiviteten tydligt negativt, så vid särskilt gynnsamma lokaler finns det skog norr och väster om lokalen som skydd mot kyliga vindar.

Förekomstlokal vid Sibbaboda.

Trumgräshoppa med de tegelröda flygvingarna synliga.

Hot och orsaker till tillbakagång

De största hoten mot arten är igenväxning till följd av upphörd hävd eller skogsplantering. Mycket kraftig röjning eller för hårt bete kan också bli ett hot, om buskar och annat som utgör skydd för predatorer och vind försvinner. Man bör alltså vara försiktig och låta restaurerings- och förbättringsåtgärder ske successivt under flera år.

Ett annat problem är att förekomsterna ofta är isolerade från varandra, vilket med trumgräshoppans begränsade spridningsförmåga gör att återkolonisationen blir dålig. För att spridning överhuvudtaget ska kunna ske måste populationen vara tillräckligt stor, andra lämpliga lokaler finnas i närheten och området som ska passeras mellan lokalerna måste vara tillräckligt öppet.

Exploatering i form av till exempel vägbyggen eller bebyggelse kan också påverka trumgräshopporna negativt. Arten är dessutom känslig för svalare väder, så molniga och regniga somrar kan göra att de inte hinner utvecklas ordentligt, vilket leder till svag eller till och med utebliven reproduktion.

Aktuell hotsituation

Trumgräshoppan klassas i den svenska rödlistan (Gärdenfors 2010) som "Starkt hotad" (EN). Bedömningen bygger på den begränsade förekomstarean, att lokalerna är fragmenterade och att arten minskar i antal. Risken för utdöende är därför överhängande.

Vill du veta mer om trumgräshoppa eller arbetet med hotade arter?

Kontakta Länsstyrelsen i Blekinge län